

Yhteisen kirkkoneuvoston kokous

Aika: tiistaina 24.4.2018 klo 17–18.30

Paikka: Lippuniemen seurakuntakoti, Kiviahonkatu 18, 74130 Iisalmi

Osallistujat:

Jäsenet:

Juutinen Tiina, puheenjohtaja
Kinnunen Matti
Malmivaara Niilo-Kustaa
Muilu Sirkku
Mustonen Mikko
Oikarinen Olavi
Yrjänä SakariVarajäsenet: Haverinen Raimo
Kaikkonen Arto
Lahtinen Tuomo
10/11Poissa: Bovellan Janne, puheenjohtaja
Kinnunen Mikko
Roivainen Tarja
Valta-Lisitsin AnneliMuut osanottajat: Siirola Elina, yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja
Laajalahti Pertti, yhteisen kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja
Jäntti Lauri, Lapinlahden kirkkoherra
Penttinen Arto, Pielaveden kirkkoherra
Juutinen Ilmo, kiinteistöpäällikkö
Bergbacka Katariina, hallintojohtaja, kokouksen sihteeriAsiat: pykälät 44–55
Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennusTiina Juutinen
puheenjohtajaKatariina Bergbacka
sihteeriPöytäkirjan tarkastus tarkastusaika tiistaina 24.4.2018.
Pöytäkirja on tarkastettu ja pöytäkirjan sivut varmennettu nimikirjaimillamme

Allekirjoitukset

Tuomo Lahtinen

Sakari Yrjänä

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä:

paikka ja ajankohta Ylä-Savon seurakuntayhtymän keskusrekisteri, Ilvolankatu 14b,
30.4.–30.5.2018.

allekirjoitus ja pvm Iisalmi

Tarja Viertorinne
ilmoitustaulunhoitaja

24.4.2018

Kokouksen avaaminen

Ykn § 44

Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Tiina Juutinen avasi kokouksen ja kirkkoherra Arto Penttinen piti alkuhartauden.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ykn § 45

KL 7: 4 §: "Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla."

KJ 9:3 §: "Oikeus olla (kirkkoneuvoston) kokouksessa läsnä ja ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen on 1) kirkkovaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla..."

KJ 10:11 §: "Seurakuntayhtymään kuuluvien seurakuntien kirkkoherroilla sekä, sen mukaan kuin ohjesäännössä määrätään, seurakuntayhtymän johtavilla viranhaltijoilla on oikeus olla läsnä yhteisen kirkkoneuvoston kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun mutta ei päätöksen tekemiseen."

Esityslista on lähetetty 17.4.2018. Todettiin paikalla olevat jäsenet ja läsnäolo-oikeudet.

Puheenjohtajan ehdotus:

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen

Ykn § 46

Puheenjohtajan ehdotus:

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi Tuomo Lahtinen ja Sakari Yrjänä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kokouksen työjärjestys

Ykn § 47

Puheenjohtajan ehdotus:

Toimitettu esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin niin, että §:nä 52 käsitellään lisäasiana yhteisen kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpano.

24.4.2018

Valtuustoaloite metsämaan hankinnasta

Yhteinen kirkkoneuvosto 22.8.2017 § 92:

Yhteisen kirkkovaltuuston jäsenet Tuomo Lahtinen ja Pertti Laajalahti ovat luovuttaneet 13.6.2017 kirjallisen valtuustoaloitteen, jonka sisältö on seuraavanlainen:

”Teemme aloitteen, että kiinteistöjen myynnistä jäävät varat, mitkä kirjataan satunnaisiin tuottoihin, käytetään jatkossa metsämaan hankintaan, eikä kirjata satunnaisiin tuottoihin, mikä vääristää tasetta/tulosta. Eli alijäämän määrä vääristyy.

Tulevaisuudessa verotuloja jää enempi seurakuntien perus/ydintoimintojen toteuttamiseen, kun metsätuloilla hoidetaan kiinteistöjen investointeja/korjausmenoja.”

Asiaa on käsitelty jo viimeksi yhteisen kirkkovaltuuston kokouksessa 17.9.2014 § 33 ja metsäasioista järjestettiin myös seminaari v. 2014. Tuolloin päätös ja käsittely oli seuraavanlainen:

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.8.2014 § 92:

Joukko yhteisen kirkkovaltuuston jäseniä on jättänyt yhteisen kirkkovaltuuston kokouksessa 10.12.2013 valtuustoaloitteen omaisuuden myyntitulojen sijoittamisesta metsäomaisuuteen.

Aloitteen mukaan Ylä-Savon seurakuntayhtymän kiinteistöstrategian mukaan yhtymä luopuu osasta kiinteistöomaisuuttaan. Tämä johtaa yhtymän varallisuuden vähenemiseen, mikäli myyntitulot käytetään toimintamenoihin. Yhtymän kirkollisverotulot ovat laskeneet vuodesta 2009 lähtien ja lasku jatkuu edelleen. Metsätalouden tulot ovat verotulojen jälkeen yhtymän merkittävin tulonlähde.

Aloitteessa esitetään, että ”yhtymän kiinteistöstrategiaa tarkennetaan niin, että omaisuuden myyntitulot sijoitetaan joko investointimenoihin tai metsäomaisuuteen, jotta yhtymän varallisuus säilyy ja jotta metsätalouden tulojen avulla voidaan tulevaisuudessa kattaa entistä suurempi osa kiinteistökustannuksista. Aloitteen mukaan edelleen seurakuntayhtymän perustehtävä on tukea seurakuntia niiden tehtävän hoitamisessa ja turvata sitä varten taloudelliset resurssit. Olisi toivottavaa, että tulevaisuudessa metsätaloudesta saaduilla tuloilla voitaisiin hoitaa yhtymän kiinteistöjen korjausinvestoinnit ja myöhemässä vaiheessa myös käyttömenot. Silloin vähenevä verokertymä voitaisiin käyttää pääasiassa seurakuntiemme toiminnan menoihin. Tällä menettelytavalla varmistaisimme sen, että myös tulevaisuudessa seurakuntiemme hengellinen työ saisi toimintaansa riittävät resurssit ja vahvistuisi seurakuntayhtymän tuella. Aloitteessa todetaan lisäksi, että jos myydyistä kiinteistöistä tai maaomaisuudesta saadut varat käytetään seurakunnan toimintaan, ne tuottavat vain muutamaksi vuodeksi helpotusta. Suunnitelmallisesti metsään sijoitettuna ne muuttuvat tuottavaksi omaisuudeksi, joka tuo merkittävän lisän kirkollisverotuloihin ja varmistaa tulevaisuudessakin seurakuntiemme perustehtävän onnistumisen.”

./..

24.4.2018

./.. yhteinen kirkkoneuvosto 25.8.2014 § 92:

Ylä-Savon seurakuntayhtymässä on järjestetty metsäseminaari 6.5.2014, seminaarimuistio on toimitettu aikaisemmin tiedoksi luottamushenkilöille. Lisätietona jaetaan vielä valtuustoaloite kokonaisuudessaan.

Aloitteessa viitataan omaisuuden myyntitulojen käyttämisestä toimintaan – tässä on huomioitava, että omaisuuden myyntituloja ei voida käyttää toimintaan, vaan nämä tulot kirjataan seurakunnissa investointiosaan tuloksi ja kirjanpitoarvon ylittävä osa kirjataan satunnaisiin tuottoihin. Näin näitä tuloja ei ns. voi käyttää toimintaan, vaan ne pienentävät investointiosan yhteissummaa ja ne tavallaan käytetään korjausinvestointien rahoittamiseen.

Omaisuuden myyntituottoja voidaan käyttää uuden omaisuuden ostamiseen, kuten esim. metsäomaisuuden ostamiseen. Eri asia on, onko se järkevää, kun seurakuntayhtymällä on jo nyt metsäomaisuutta n. 2 750 hehtaaria. Jos metsäomaisuuden ostoa ajatellaan sijoituksena, varojen saaminen pois tästä sijoitusosuudesta on hidasta. On huomattava, että tulevilla suunnitelmakaudella seurakuntayhtymän kassavarat tulevat laskemaan, jos/kun verotulot laskevat ja seurakuntayhtymän talous on edelleen alijäämäinen.

Metsäseminaarissa Matti Kärkkäisen luento-osuudessa tuli esille, että metsään sijoittaminen on yksi mahdollisuus, mutta yksityismetsiin verrattuna kannattavuus on olennaisesti heikompi. Jos yksityismetsissä reaalin tuotto on 4 %, hyvin hoidetuissa seurakuntametsissä se on ehkä 3 %. Kärkkäisen mukaan riskit kannattavuuden heikkenemisestä dramaattisesti ovat suuret yksityismetsiin verrattuna.

Ylä-Savon seurakuntayhtymän metsätalouden tuotto vuosina 2011–2013 oli seuraava (alv 0 %):

Vuosi	2011	2012	2013
Metsätulot	204 147 €	336 615 €	99 820 €
<u>Metsäkulut</u>	<u>- 94 631 €</u>	<u>- 119 569 €</u>	<u>- 112 303 €</u>
Netto	109 515 €	217 046 €	87 517 €

Metsäomaisuuden arvo n. 10.000.000 euroa

tuotto/v., %	1,1	2,2	0,9
--------------	-----	-----	-----

Käytännössä siis metsätalouden tuotto on seurakuntayhtymän toiminta-aikana jäänyt alle kolmen prosentin. Käytännössä pitkäaikaisella muunlaisella sijoituksella on saanut tuottoa tätä enemmän.

Lisätietona jaetaan asiaa koskeva valtuustoaloite. Valtuustoseminaarin muistio aineistoineen on jaettu jäsenille edellisen kokouksen yhteydessä.

Hallintojohtajan ehdotus:

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että yhtymän kiinteistöstrategiaa ei tarkenneta, koska omaisuuden myyntitulot sijoitetaan jo nyt investointimenoihin ja metsäomaisuuden kasvattamiseen ei ole perusteita seurakuntayhtymän metsäomaisuuden huomattava määrän vuoksi (n. 2 750 hehtaaria).
./..

24.4.2018

./.. yhteinen kirkkoneuvosto 25.8.2014 § 92:

Metsäomaisuutta ei enää kasvateta. Sen sijaan kiinnitetään huomiota nykyisen metsäomaisuuden tuoton kasvattamiseen lisäämällä järkevästi hakkuita ja vähentämällä kuluja. Tarvittaessa joistakin metsäalueista voidaan myös luopua.

Päätös: Keskustelun aikana Riku Ollikainen esitti mm. Reijo Voutilaisen kannattamana, että asia jätetään pöydälle lisäselvityksiä varten. Matti Notko esitti Sanelma Nousiaisen kannattamana asian käsittelyn jatkamista. Koska oli tehty kannatettu pöydällepanoesitys, oli suoritettava äänestys. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: jotka kannattavan asian käsittelyn jatkamista, äänestävät "jaa", jotka asian jättämistä pöydälle, äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä ja 7 ei-ääntä, joten asian käsittelyä päätettiin jatkaa. Äänestysluettelo on liitteenä 2.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkovaltuusto 17.9.2014 § 33:

Lisätietona jaetaan asiaa koskeva valtuustoaloite. Valtuustoseminaarin muistioaineistoinen, yhteisen kirkkoneuvoston jäsenille muistio on jaettu jäsenille edellisen kokouksen yhteydessä.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 22.8.2017 § 92:

Taloustyöryhmä on esityksessään 9.5.2017 käsitellyt myös metsäomaisuuden lisähankintaa ja esittänyt, että uutta metsäomaisuutta voi harkita hankittavaksi, jos talous on ylijäämäinen.

Hallintojohtajan ehdotus:

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että tässä vaiheessa kiinteistöjen myynnistä jäävät varat, mitkä kirjataan satunnaisiin tuottoihin, kirjataan kirjanpitolainsäädännön mukaan edelleen satunnaisiin tuottoihin, eikä uutta metsäomaisuutta hankita, koska metsäomaisuuden määrä on huomattavan korkea eli n. 2 750 ha. Tulevaisuudessa rahavarallisuus tulee vähenemään ja metsäomaisuuden realisoiminen rahaksi on hidasta. Uutta metsäomaisuutta voi harkita hankittavaksi, jos talous on ylijäämäinen.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

./..

24.4.2018

./..yhteinen kirkkovaltuusto 24.10.2017 § 41:

Päätös:

Tuomo Lahtinen esitti Esko Koistisen ja Pertti Laajalahden kannattamana, että asia jätetään pöydälle lisäselvityksiä varten. Koska oli tehty kannatettu pöydällepanoesitys, asiasta oli käytävä äänestys. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät "jaa", jotka asian jättämistä pöydälle, äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin. Käydyssä äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä ja 26 ei-ääntä, joten asia päätettiin jättää pöydälle. Äänestysluettelo on liitteenä 3.

Ykn § 48

Yhteisen kirkkoneuvoston tulee nyt valmistella asiaa uudelleen, koska valtuusto on kokouksessaan 24.10.2017 näin edellyttänyt.

Taloustyöryhmä on esityksessään 9.5.2017 käsitellyt myös metsäomaisuuden lisähankintaa ja esittänyt, että uutta metsäomaisuutta voi harkita hankittavaksi, jos talous on ylijäämäinen.

Ylä-Savon seurakuntayhtymän **tilinpäätös vuodelta 2017 toteutui 401.811,89 euroa ylijäämäisenä**, kun talousarviossa ennakoitiin alijäämäksi 481.777 euroa. Odotettua selvästi parempi tilanne johtui kiinteistöjen myynneistä kirjatuaista noin 258.000 euron myyntivoitoista, kirkollisverojen noin 198.000 euroa arvioitua suuremmasta kertymästä, kiky-sopimuksesta aiheutuneista noin 116.000 euron menovähennyksistä, laskennallisen lomapalkkavelan noin 71.000 euron vähentymisestä ja muiden käyttötalouden nettomenojen alittumisesta reilulla 200.000 eurolla. Näistä ennakkoon tiedossa olivat kiinteistöjen myyntivoitto sekä kikyn vaikutus, mutta talousarvioon ei tehty tilivuoden aikana muutoksia kyseisille tilikohdille.

Vuoden 2017 käyttötalouden ulkoinen toimintakate eli toimintatuottojen ja -kulujen nettosumma oli 5.989.412 euroa, missä on säästöä talousarvioon verrattuna 10,4 % tai 697.999 euroa edellä mainituista syistä johtuen. Lisäksi talousarviomäärärahojen säästymiseen on vaikuttanut kokonaisuudessaan hyvä budjettikuri.

Vuoden 2018 taloustilanne ei näytä niin vaikealta kuin vielä pitkään vuoden 2017 aikana, mutta ei anna aihetta lopettaa talouden säästötoimenpiteitä. Tästä on osoituksena myös talousarviossa 2018 ennakoitu yli 300.000 euron alijäämä. Se näyttää edelleen todennäköiseltä, vaikka kirkollisveroennuste vuodelle 2018 parani selvästi vuoden 2017 lopun ennakoitua paremman toteutumisen perusteella ja kirkkohallitus alensi vuoden 2018 seurakuntamaksua 1 prosenttiyksiköllä. Näiden tulosta parantava vaikutus on noin 300.000 euroa, mutta kumoutuu kiinteistöjen sisäilmakorjausten lisämäärärahoihin ja maksettaviin lomarahoihin. **Näin ollen vuoden 2018 tilinpäätöksen arvioidaan tällä hetkellä käytettävissä olevilla tiedoilla olevan noin 330.000 euroa alijäämäinen.**

./..

24.4.2018

./.. ykn § 48

Jos metsäomaisuutta hankittaisiin lisää, hankintameno kirjattaisiin investointiosan kuluksi, joten se ei vaikuttaisi missään tilanteessa tuloslaskelman tulokseen. Koska seurakuntayhtymällä on edelleen edessään menojen vähentäminen, ei ole järkevää ostaa metsäomaisuutta lisää, koska metsäomaisuuden määrä on jo nyt huomattava ollen n. 2750 ha.

Hallintojohtajan ehdotus:

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että kiinteistöjen myynnistä jäävä myyntivoitto kirjataan kirjanpitolainsäädännön mukaan käytötaloustuloihin. Uutta metsäomaisuutta voi harkita hankittavaksi tapauskohtaisesti, jos talous on ylijäämäinen.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Metsäasioista ja yhteismetsän omistamista selvitetään.

Toimenpiteet:

- yhteiseen kirkkovaltuuston

24.4.2018

Lausunto taloustilanteesta Varpaisjärven kirkkoherran viran täyttämiseen liittyen

Ykn § 49

Varpaisjärven seurakunnan kirkkoherra Olli Kortelainen on irtisanoutunut Varpaisjärven seurakunnan kirkkoherran virasta siten, että hänen viimeinen virassaolopäivänsä on 31.5.2018. Varpaisjärven seurakunnan kirkkoherran virka tulee avoimeksi 1.6.2018.

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 14 §:n 1 momentin mukaan, kun kirkkoherran tai kappalaisen virka on tullut avoimeksi, tuomiokapitulin on julistettava virka haettavaksi vähintään 14 päivän hakuajalla julkaisemalla hakuilmoitus asianmukaisella tavalla.

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 14 §:n 2 momentin mukaan tuomiokapituli voi päättää enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, ettei kirkkoherran tai kappalaisen virkaa julisteta haettavaksi, jos:

- 1) on vireillä hanke seurakunnan liittämiseksi toiseen seurakuntaan;
- 2) tuomiokapituli katsoo seurakuntaa koskevien järjestelyjen voivan aiheuttaa sen, että virka tulee tarpeettomaksi;
- 3) siihen on muu erityinen syy.

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 16 §:n 1 momentin 1 virkkeen mukaan kirkkoherran välitöntä vaalia varten tuomiokapituli tekee vaaliehdotuksen. Kirkkojärjestyksen 6 luvun 16 §:n 3 momentin 1 virkkeen mukaan kirkkoherran välillistä vaalia ja kappalaisen vaalia varten tuomiokapituli antaa hakijoista lausunnon seurakunnalle.

Tuomiokapituli voi siis kirkkojärjestyksen 6 luvun 14 §:n 2 momentin nojalla päättää enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, ettei kirkkoherran virkaa julisteta haettavaksi.

Tuomiokapituli on päättänyt istunnossaan 8.2.2018 lähettää Varpaisjärven seurakunnan seurakuntaneuvostolle lausuntopyyntö, jossa pyydetään lausuntoa kirkkoherran viran julistamisesta haettavaksi.

Puuttumiskynnysten arviointi

Lausunnossa seurakunnan tulisi perustellusti selvittää toteutuvatko Kirkkohallituksen antaman ohjeen ”*Seurakuntajaon muutosta ja seurakuntayhtymän perustamista koskeva hallinnollinen ohjeistus*” puuttumiskynnykset Varpaisjärven seurakunnan osalta. (Ohje on annettu seurakunnille tiedoksi Kirkkohallituksen yleiskirjeessä nro 21/2016.)

Tuomiokapitulille annetussa lausunnossa tulee olla yksityiskohtainen selvitys kyseisessä ohjeen liitteessä 2 ”*Puuttumiskynnys – seurakunnan toiminta ja hallinto*” ja liitteessä 3 ”*Puuttumiskynnys – seurakunnan talous*” mainittujen puuttumiskynnysten toteutumisesta / toteutumatta jäämisestä perusteluineen Varpaisjärven seurakunnassa.

Koska Varpaisjärven seurakunta kuuluu Ylä-Savon seurakuntayhtymään, tuomiokapituli on varannut Ylä-Savon seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle mahdollisuuden antaa lausunto talouden ja hallinnon puuttumiskynnyksistä Varpaisjärven seurakunnan osalta.

./..

24.4.2018

./.. ykn § 49

Tuomiokapituli on päätöksellään 8.2.2018 § 14 päättänyt varata Ylä-Savon seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle mahdollisuuden antaa lausunto siitä, miten Varpaisjärven seurakunnan kohdalla toteutuvat tai jäävät toteutumatta Kirkkohallituksen ohjeessa ”Seurakuntajaon muutosta ja seurakuntayhtymän perustamista koskeva hallinnollinen ohjeistus” liitteessä 2 ”Puuttumiskynnys – seurakunnan toiminta ja hallinto” ja liitteessä 3 ”Puuttumiskynnys – seurakunnan talous” mainitut hallinnon ja talouden puuttumiskynnykset.

Varpaisjärven seurakuntaneuvostolta on pyydetty lausuntoa siitä, julistetaan-ko kirkkoherran virka haettavaksi ja mitkä ovat seurakuntaneuvoston käsityksen mukaan Varpaisjärven seurakunnan kirkkoherran viran erityiset tarpeet. Lisäksi myös Varpaisjärven seurakuntaneuvostolta on edellytetty, että tuomiokapitulille annettussa lausunnossa tulee olla yksityiskohtainen selvitys puuttumiskynnysten täyttymisestä – sama siis kuin ym. selvitys yhteiseltä kirkkoneuvostolta. Lisäksi on muistutettu, että mikäli Varpaisjärven seurakuntaneuvosto katsoo, että mahdollinen kirkkoherran vaali olisi toimitettava välillisenä vaalina, seurakuntaneuvoston tulee tehdä tästä tuomiokapitulille nimenomainen pyyntö. Varpaisjärven seurakuntaneuvosto on antanut nämä lausunnot kokouksessaan 22.3.2018 § 18.

Yhteisen kirkkoneuvoston lausunto pyydetään toimittamaan tuomiokapitulille viimeistään 23.4.2018. Lausunnon jättämiselle on myönnetty lisää aikaa niin, että lausunto voidaan jättää 25.4.2018.

Hallintojohtajan esitys:

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulille lausuntonaan puuttumiskynnystä koskien seuraavaa:

Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät, hallinto ja viranomaistoiminta

Varpaisjärven seurakunta on vuodesta 2011 lähtien osa Ylä-Savon seurakuntayhtymää. Taloushallinnosta, arkistosta, hautausmaista, muista kiinteistöistä ja muusta omaisuudesta sekä keskusrekisteristä huolehtii seurakuntayhtymä.

Seurakunnan toimintaorganisaatio

Vuonna 2017 Varpaisjärven seurakunnassa oli 94 jumalanpalvelusta, joihin osallistui 5.847 henkeä. Hautaan siunaamisia oli 59, kasteita 12 ja avioliittoon vihkimisiä 7. Rippikoulun suoritti 23 nuorta (1 leiriryhmä) ja varhaisnuorten leirille osallistui 27 varhaisnuorta. Kuoroja ja muita musiikkiryhmiä toimi yhteensä 7. Päiväkerhoihin osallistui 35 lasta. Diakoniatyössä oli 398 asiakaskontaktia. Suurin osa asiakkaista oli 40-69-vuotiaita, 97 henkeä. Toiseksi eniten diakoniatyön asiakkaissa oli yli 70-vuotiaita, 39 henkeä. Annettuja ruokavastuksia oli 103, tämä luku sisältää myös jouluavustus-lahjakortit (51kpl). Taloudellista avustusta annettiin yhteensä 2929,06€. Diakonian ryhmiä ja kerhoja oli 3. Niissä oli yhteensä 30 eri osallistujaa. Seurakunnan nimikkolähttinä on TM Ulla Rissanen Tansaniassa ja nimikkokohteena Thaimaan luterilaisen kirkon seurakuntatyö. Tarkemmat tiedot toiminnasta on liitteenä olevassa vuoden 2017 toimintakertomuksessa.

./..

24.4.2018

./.. ykn § 49

Johtaminen seurakunnassa ja henkilöstö

Johtamisjärjestelmässä ei ole havaittu puutteita tai olemassa olevan järjestelmän toimimattomuutta. Seurakunnan kanttori, diakoni, lastenohjaaja ja nuorisotyöntekijä (50%) ovat kirkkoherran alaisia ja suntio (50%) seurakuntayhtymän kiinteistöpäällikön alainen. Muita kiinteistötyöntekijöitä Varpaisjärvellä ei ole, ei myöskään toimistohenkilökuntaa.

Yhteinen kirkkoneuvosto katsoo, että Varpaisjärven seurakunta on yksikkönä niin pieni, kun työntekijämäärä on yhteensä 4,5 (sisältäen yhtymätyöntekijän), että seurakunnan säilymistä itsenäisenä seurakuntana tulisi selvittää. Esim. tällä hetkellä Lapinlahden ja Varpaisjärven kunnat ovat jo yhdistyneet vuoden 2011 alusta lukien.

Vuonna 2018 on käynnistymässä selvityshanke (ns. Veto 3 –hanke), ja hankkeeseen on haettu avustusta Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulilta. Veto 3 -hankkeen tavoitteena on tukea seurakuntia ja yhtymää seurakuntien perustehtävän toteuttamisessa niukentuneilla ja edelleen niukkenevilla resursseilla. Tämä tarkoittaa työn ja tehtävänkuvien sekä rakenteiden uudelleen järjestelyitä, mikä on tehtävä yhteistoiminnassa työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa.

Yhteisen kirkkoneuvoston asettama taloustyöryhmä on tehnyt ehdotuksia talouden tasapainottamisesta lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä ja niitä on käsitelty sekä luottamushenkilöiden että työntekijöiden kanssa yhteistoiminnallisesti. Talouden tasapainottamistyöhön tarvitaan ulkopuolista tukea, sillä esitetyt keinot eivät ole käynnistyneet ja toteutuneet riittävässä määrin.

Veto 3 -hankkeen avulla yhtymän ja sen seurakuntien henkilöstö toteuttavat yhteistoiminnallisen kehittämisprosessin, jossa rakenteita, toimintaa, työ- ja palveluprosesseja, henkilöstövoimavaroja kokonaisuuden tasolla sekä yhteistyön muotoja yhdessä kehitetään ottamalla huomioon samanaikaisesti sekä 1) perustehtävän toteuttamisen että b) talouden realiteetit.

Kehittämisprosessin aikana saadaan koko henkilöstö ymmärtämään yhtymän ja seurakuntien taloudellisen tilanteen aiemman kehityksen, nykyisen tilanteen ja tulevaisuuden näkymät. Tämän tietoisuuden kautta syntyy parempi ja syvällisempi ymmärrys, vastuullisuus ja sitoutuminen yhtymän ja seurakuntien yhteiseen kehittämiseen. Hanke toteutuessaan ajoittuisi vuosille 2018-2019. Hankkeen aloitukseen liittyvä valtuustoseminaari yhdessä työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa on pidetty jo 27.3.2018.

Puitteet

Seurakunnan jäsenmäärä on laskeva, koska seurakuntalaisia kuolee enemmän kuin syntyy, poismuutto on suurempaa kuin paikkakunnalle muutto ja kirkosta eroaminen yleisempää kuin kirkkoon liittyminen. Suurin syy jäsenmäärän vähentymiseen on kuolleiden ja kastettavien seurakuntalaisten välinen epäsuhta.

./..

24.4.2018

./.. ykn § 49

YLÄ-SAVON SEURAKUNTAYHTYMÄN SEURAKUNTIEN JÄSENMÄÄRÄT 2008 - 2017												
Vertailu seurakuntien jäsenmääristä (länäolevat) 9 vuoden ajalta 31.12.2008 - 31.12.2017.												
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Muutos yhteensä	
											HLÖÄ	%
Iisalmi	19 411	19 175	18 908	18 770	18 617	18 424	18 060	17 726	17 387	17 102	-2 309	-11,9 %
Lapinlahti	6 228	6 139	6 076	6 012	5 909	5 797	5 636	5 559	5 499	5 340	-888	-14,3 %
Pielavesi	4 569	4 486	4 409	4 311	4 222	4 103	4 029	3 959	3 859	3 800	-769	-16,8 %
Sonkajärvi	4 205	4 145	4 090	4 010	3 918	3 843	3 671	3 611	3 505	3 395	-810	-19,3 %
Varpaisjärvi	2 737	2 690	2 603	2 555	2 498	2 387	2 325	2 263	2 191	2 098	-639	-23,3 %
YLÄ-SAVON SRKY	37 150	36 635	36 086	35 658	35 164	34 554	33 721	33 118	32 441	31 735	-5 415	-14,6 %
											KA	
MUUTOS/ VUOSI HLÖÄ		-515	-549	-428	-494	-610	-833	-603	-677	-706	-602	
MUUTOS/ VUOSI %		-1,4 %	-1,5 %	-1,2 %	-1,4 %	-1,7 %	-2,4 %	-1,8 %	-2,0 %	-2,2 %	-1,7 %	

Varpaisjärven seurakunnan jäsenmäärä vuonna 2008 oli 2.737 ja vuonna 2017 se oli 2.098, jäsenmäärän vähennystä yhteensä 23,3 %.

Varpaisjärvi on tyypillinen maalaisseurakunta, jossa väestö on enimmäkseen ikääntynyttä. Nuoriso muuttaa opiskelemaan ja töihin suurempiin asutuskeskuksiin.

Talous

Varpaisjärven seurakunta on osa Ylä-Savon seurakuntayhtymää, joka hoitaa seurakuntien taloutta. Yhteinen kirkkoneuvosto antaa vuosittain talousarvioraamin, jonka puitteissa seurakuntaneuvosto tekee vuosittain esityksen Varpaisjärven seurakunnan talousarvioksi. Tilinpäätöstietojen mukaan Varpaisjärven seurakunta on koko Ylä-Savon seurakuntayhtymän historian ajan pysynyt sille annetuissa talousarvioraameissa.

Ylä-Savon seurakuntayhtymän tilinpäätös vuodelta 2017 toteutui 401.811,89 euroa ylijäämäisenä, kun talousarviossa ennakoitiin alijäämäksi 481.777 euroa. Odotettua selvästi parempi tilanne johtui kiinteistöjen myynneistä kirja-
tuista noin 258.000 euron myyntivoitoista, kirkollisverojen noin 198.000 euroa arvioitua suuremmasta kertymästä, kiky-sopimuksesta aiheutuneista noin 116.000 euron menovähennyksistä, laskennallisen lomapalkkavelan noin 71.000 euron vähentymisestä ja muiden käyttötalouden nettomenojen alittumisesta reilulla 200.000 eurolla. Näistä ennakkoon tiedossa olivat kiinteistöjen myyntivoitto sekä kikyn vaikutus, mutta talousarvioon ei tehty tilivuoden aikana muutoksia kyseisille tilikohdille.

Vuoden 2016 tilinpäätös oli -122.223,64 euroa alijäämäinen.

Vuoden 2017 käyttötalouden ulkoinen toimintakate eli toimintatuottojen ja -kulujen nettosumma oli 5.989.412 euroa, missä on säästöä talousarvioon verrattuna 10,4 % tai 697.999 euroa edellä mainituista syistä johtuen. Lisäksi talousarviomäärärahojen säästymiseen on vaikuttanut kokonaisuudessaan hyvä budjettikuri.

Vuoden 2018 taloustilanne ei näytä niin vaikealta kuin vielä pitkään vuoden 2017 aikana, mutta ei anna aihetta lopettaa talouden säästötoimenpiteitä.

24.4.2018

./.. ykn § 49

./..

Tästä on osoituksena myös talousarviossa 2018 ennakoitu yli 300.000 euron alijäämä. Se näyttää edelleen todennäköiseltä, vaikka kirkollisveroennuste vuodelle 2018 parani selvästi vuoden 2017 lopun ennakoitua paremman toteutumisen perusteella ja kirkkohallitus alensi vuoden 2018 seurakuntamaksua 1 prosenttiyksiköllä. Näiden tulosta parantava vaikutus on noin 300.000 euroa, mutta kumoutuu kiinteistöjen sisäilmakorjausten lisämäärärahoihin ja maksettaviin lomarahoihin. Näin ollen vuoden 2018 tilinpäätöksen arvioidaan tällä hetkellä käytettävissä olevilla tiedoilla olevan noin 330.000 euroa alijäämäinen.

Seurakuntayhtymän vuosikate

Seurakuntayhtymän vuosikate ei ole ollut kahtena tai useampana vuonna negatiivinen. Edellä on kuvattu vuoden 2017 tilinpäätöksen muodostumiseen vaikuttaneita kertaluonteisia tekijöitä, jotka eivät tule tulevina vuosina toistumaan.

Seurakunnan taseen yli-/alijäämä

Ylä-Savon seurakuntayhtymän taseessa 31.12.2017 oli edellisten vuosien ylijäämää 2.567.983 euroa. On huomattava, että seurakuntayhtymä on useana peräkkäisenä vuonna kiinteistöstrategiansa mukaan myynyt tarpeettomia kiinteistöjä, joista on kertynyt vuosittain myyntivoittoa – joka myös ns. hidastuttaa ali-/ylijäämätilin pienenemistä. 1.1.2011 edellisten vuosien ylijäämä oli 3.231.367 euroa.

Vuosina 2011–2017 seurakuntayhtymän tilikauden tulos oli seuraava:

v. 2011	-450.448 e alijäämää
v. 2012	-741.525 e alijäämää
v. 2013	-124.875 e alijäämää
v. 2014	103.583 e ylijäämää
v. 2015	-179.115 e alijäämää
v. 2016	-122.223 e alijäämää
v. 2017	401.811 e ylijäämää

Lisätietona toimitetaan yhteenveto vuosien 2011–2018 taloustilanteesta. Taulukosta ilmenee satunnaisten erien tapahtumien selvitys.

Kirkollisveroprosentti

Kirkollisveroprosentti Ylä-Savon seurakuntayhtymässä on ollut 1,65 vuodesta 2016 lukien. Vuosina 2011–2015 veroprosentin suuruus oli 1,5.

Maksuvalmius

Seurakuntayhtymän maksuvalmius 31.12.2017 oli 186 päivää.

Henkilöstömenojen kasvu

Seurakuntayhtymän henkilöstömenot ja verotulot vuosina 2015–2017 olivat seuraavat:

vuosi	henkilöstömenot	muutos-%	verotulot	muutos-%
2011	4.800.840		7.389.001	
2012	4.923.638	+2,6	7.168.080	-3,0
2013	4.697.755	-4,6	7.450.884	+4,0
2014	4.582.705	-2,5	7.422.836	-0,7
2015	4.638.570	+1,2	7.483.467	+0,8
2016	4.507.793	-2,8	7.685.070	+2,7
2017	4.159.543	-7,7	7.492.760	-2,5

24.4.2018

./..

./.. ykn § 49

Koska talous on ollut usean vuoden ajan alijäämäinen, virkoja on jouduttu jättämättään täyttämättä ja taloutta on muutoinkin sopeutettu. Vuosien 2011–2017 välisenä aikana henkilöstömenot ovat laskeneet 641.297 eurolla eli -13,4 %:lla. Samana aikana verotulot ovat kasvaneet +1,4 %:illa, täytyy kuitenkin huomioida, että veroprosenttia korotettiin vuoden 2016 alusta lukien 1,5:stä 1,65:een.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

24.4.2018

Uusi ympäristöohjelma Ylä-Savon seurakuntayhtymälle

Ykn § 50

Asian valmistelija: palvelupäällikkö Riitta Kaasinen ja seurakuntamestari Hannu Huttunen

Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi kokouksessaan 20.2.2018 21 § ympäristöohjelman, jossa oli sekä menneen diplomikauden arviointia sekä tulevan kauden tavoitteet.

Uusi ympäristöohjelma on laadittu auditoinnin yhteydessä saadun ohjeistuksen mukaisesti muista diplomimateriaaleista erilliseksi ohjelmaksi. Näin se täyttää ympäristödiplomien asettaman "muotovaatimuksen", ja helpottaa jatkossa toiminnan kehittämistä ja toiminnan toteutumisen seurantaa kokoamalla kaikki suunnitellut toimet yhteen ja samaan dokumenttiin.

Lisätietona jaetaan uusi ympäristöohjelma.

Hallintojohtajan ehdotus:

Yhteinen kirkkoneuvosto:

- 1) hyväksyy uuden ympäristöohjelman ja
- 2) esittää sen Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulin vahvistettavaksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet:

- ote auditoijat
- ote Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli

24.4.2018

**Ylä-Savon seurakuntayhtymän tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen
vuodelta 2017**

Ykn § 51

Ylä-Savon seurakuntayhtymän tilintarkastajat ovat suorittaneet 8.3.2018 seurakuntayhtymän talouden ja hallinnon tarkastuksen vuodelta 2017. Tilintarkastaja Esko Säilän allekirjoittamassa tilintarkastuskertomuksessa esitetään tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä.

Yhteinen kirkkoneuvosto antaa yhteiselle kirkkovaltuustolle Ylä-Savon seurakuntayhtymän tilintarkastuskertomuksen ja esittää, että se päättää vastuuvapaudesta tilintarkastuskertomuksen saatuaan.

Lisätietona (kokouksessa) jaetaan tilintarkastuskertomus, arkistointi 2.3.9.

Hallintojohtajan ehdotus:

Yhteinen kirkkoneuvosto antaa yhteiselle kirkkovaltuustolle Ylä-Savon seurakuntayhtymän tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2017 ja esittää, että se päättää vastuuvapaudesta tilintarkastuskertomuksen saatuaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet:

- yhteiseen kirkkovaltuustoon

24.4.2018

Yhteisen kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpaneminen

Ykn § 52

Yhteisen kirkkoneuvoston tehtävänä on kirkkolain 10 luvun §:n 1 mukaan huolehtia kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta. Yhteisen kirkkovaltuuston 27.3.2017 tekemät päätökset tulee nyt panna täytäntöön. Tällöin päätettiin seuraavista asioista:

- § 1 Kokouksen avaaminen
- § 2 Laillisuus ja päätösvaltaisuus.
- § 3 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen
- § 4 Kokouksen työjärjestys
- § 5 Tontin vuokraaminen Asunto Oy Lapinlahden Asemaseudulle
- § 6 Luottamushenkilöiden kokouspalkkioiden maksaminen v. 2018
- § 7 Tontin vuokraaminen Raija ja Pentti Pakkalalle
- § 8 Määrärahojen myöntäminen kiinteistöjen sisäilmakorjauksiin
- § 9 Yhteisen kirkkovaltuuston paikkojen jako
- § 10 Muut mahdolliset asiat ja tiedoksiannot
- § 11 Kokouksen päättäminen
- § 12 Valitusosoitus

Hallintojohtajan ehdotus:

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää panna täytäntöön yhteisen kirkkovaltuuston 27.3.2018 tekemät päätökset.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

24.4.2018

Muut mahdolliset asiat ja tiedoksiannot

Ykn § 53

Hallintojohtajan viranhaltijapäätökset 16.3.–12.4.2018, pykälät 6–8, 25–31.
Kiinteistöpäällikön viranhaltijapäätökset 16.3.–12.4.2018, pykälät 20–26, 37–52.

Palvelupäällikön viranhaltijapäätökset 16.3.–12.4.2018, pykälät 2–3, 19–35.
Talouspäällikön viranhaltijapäätökset 17.3.–12.4.2018, pykälät 5–7, 57–103.

Kirkkohallituksen yleiskirje:

- 8 / 5.4.2018: Seurakuntien käytössä olevat rinnakkaiset jäsenrekisterit.
- 7/ 3.4.2018: Opetushallitukselta ja kirkkohallitukselta yhteinen kirje oppilaitoksille, seurakunnille ja seurakuntayhtymille seurakuntavaaleista.

Puheenjohtajan ehdotus:

Yhteinen kirkkoneuvosto merkitsee asiat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

24.4.2018

Kokouksen päättäminen

Ykn § 54

Puheenjohtaja totesi valitusosoituksen ja päätti kokouksen sekä kirkkoherra Arto Penttinen piti loppuhartauteen.